UNIT 09 | PENDIDIKAN MORAL TINGKATAN 1 | SESI 2026

Keselamatan Tempat Tinggal Tanggungjawab Bersama

Berstruktur dan esei pendek

Keselamatan tempat tinggal memerlukan kerjasama penduduk, termasuk remaja mengikut kemampuan mereka. Unit ini membantu kamu mengenali ancaman, menimbang kesannya dan memilih langkah pencegahan yang selamat. Kamu juga akan membincangkan perasaan apabila kawasan kediaman terpelihara serta mencuba aktiviti bersama keluarga atau jiran tanpa mengira kaum.

Nama: _____ Kelas: _____

Tarikh: _____

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | KSSM

Latihan asli, bukan soalan rasmi atau ramalan peperiksaan. Tahap soalan dan markah ialah panduan latihan kendiri.

10 berstruktur + 5 esei pendek | 100 markah latihan

Tulis jawapan sendiri sebelum membaca contoh jawapan. Jelaskan tindakan, alasan, perasaan atau kesan mengikut kehendak soalan. Markah ini bukan format atau skema rasmi peperiksaan.

Gunakan kertas tambahan jika perlu. Model jawapan menunjukkan satu jawapan yang mungkin. Guru boleh mempertimbangkan isi alternatif yang tepat.

Semakan kendiri: tandakan setiap isi berbeza sekali sahaja. Jika kriteria F dan H digunakan, huraian H perlu menyokong fakta F yang berkaitan.

Bahagian A | 10 soalan berstruktur

M9S01 | 9.1

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.1, 3.2.3

Di Apartmen Sentosa, lampu koridor tingkat dua tidak menyala dan beberapa pasu menghalang laluan ke tangga. Iman melalui koridor itu bersama ayahnya.

(a) Nyatakan dua ancaman yang terdapat dalam situasi ini. [2 markah]

(b) Cadangkan dua tindakan selamat berserta satu sebab bagi setiap tindakan. [4 markah]

M9S02 | 9.2

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.2

Kawasan perumahan Cempaka mempunyai laluan pejalan kaki yang telah dibaiki. Kanak-kanak, orang dewasa dan warga tua menggunakan laluan itu setiap hari.

(a) Nyatakan dua kumpulan pengguna yang mendapat manfaat daripada pembaikan itu. [2 markah]

(b) Huraikan dua kepentingan mengekalkan keselamatan laluan tersebut. [4 markah]

M9S03 | 9.3

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.1, 3.2.3

Yana terlihat lubang di tepi jalan masuk kediamannya. Dia belum mengetahui puncanya dan ingin memberitahu penjaga dari tempat yang selamat.

(a) Nyatakan dua butiran pemerhatian yang berguna dalam laporan Yana. [2 markah]

(b) Jelaskan dua tindakan yang patut dilakukan Yana, dengan satu sebab bagi setiap tindakan. [4 markah]

M9S04 | 9.4

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.4, 3.2.3

Selepas pemegang tangga dibaiki, Suren berasa lebih tenang. Neneknya masih berhati-hati kerana pernah hampir terjatuh di tangga itu.

(a) Nyatakan satu perasaan munasabah bagi Suren dan satu bagi neneknya. [2 markah]

(b) Cadangkan dua respons yang menghormati perasaan nenek, berserta sebab. [4 markah]

M9S05 | 9.3

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.1, 3.2.3

Dalam kumpulan mesej penduduk, seseorang menuduh seorang pelawat merosakkan pagar hanya kerana tidak mengenalinya. Tiada bukti perbuatan diberikan.

(a) Nyatakan dua maklumat berasaskan pemerhatian yang lebih berguna daripada identiti pelawat. [2 markah]

(b) Huraikan dua tindakan bertanggungjawab terhadap mesej itu. [4 markah]

M9S06 | 9.2

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.2, 3.2.3

Sebuah keluarga menganggap ruang tangga bersama boleh digunakan untuk menyimpan kotak kerana ruang dalam rumah mereka sempit. Jiran lain memerlukan laluan itu setiap hari.

(a) Nyatakan dua pihak yang kepentingannya perlu dipertimbangkan. [2 markah]

(b) Cadangkan dua langkah penyelesaian berserta sebab yang mengambil kira keselamatan bersama. [4 markah]

M9S07 | 9.5

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.3

Penganjur aktiviti kejiranan menawarkan dua tugas kepada murid: menghasilkan kad keselamatan atau memeriksa kotak elektrik. Program diselia oleh orang dewasa dan terbuka kepada pelbagai kaum.

(a) Nyatakan tugas yang sesuai untuk murid dan satu syarat keselamatannya. [2 markah]

(b) Huraikan dua cara menjadikan penglibatan murid lebih bermakna dan inklusif. [4 markah]

M9S08 | 9.4

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.4, 3.2.3

Penduduk berjaya membersihkan laluan bersama yang sebelumnya berselerak. Ada yang berasa puas, tetapi mereka sedar bahawa barang mungkin diletakkan semula jika tiada susulan.

(a) Nyatakan satu perasaan munasabah dan satu sebabnya. [2 markah]

(b) Cadangkan dua tindakan susulan berserta sebab bagi mengekalkan hasil aktiviti. [4 markah]

M9S09 | 9.3

Cabaran | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.1, 3.2.3

Ketika pulang bersama kakaknya yang dewasa, Hakim melihat seseorang cuba memecahkan mangga sebuah rumah. Mereka berada cukup jauh untuk beredar tanpa mendekati orang itu.

(a) Nyatakan satu ancaman dan satu keutamaan dalam situasi ini. [2 markah]

(b) Jelaskan dua langkah yang patut diambil berserta sebab. [4 markah]

M9S10 | 9.5

Cabaran | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.3

Kelab remaja mahu menilai projek kad keselamatan yang telah diterangkan kepada keluarga. Mereka mempunyai gambar kad, catatan maklum balas dan senarai tugas sebenar peserta.

(a) Nyatakan dua bukti yang membantu menunjukkan pelaksanaan projek. [2 markah]

(b) Huraikan dua cara menilai projek dengan jujur serta selamat. [4 markah]

Bahagian B | 5 esei pendek

Rancang isi, tulis dan semak. Gunakan penerangan atau contoh yang relevan dengan soalan.

M9E01 | 9.1

Mudah | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.1, 3.2.3

Di kawasan kediaman Melur, papan arah tercabut, laluan ke dewan dipenuhi barang dan sebuah lampu tangga rosak. Aiden diminta mencadangkan tindakan yang sesuai untuk murid.

Huraikan empat tindakan selamat yang boleh dicadangkan Aiden. Berikan satu sebab bagi setiap tindakan.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti pihak yang terlibat dan keperluan dalam situasi.
2. Susun empat isi berbeza serta sebab atau kesan bagi setiap isi.
3. Semak kaitan dengan situasi, keselamatan dan alternatif yang munasabah.

M9E02 | 9.2

Mudah | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.2

Penduduk Taman Jati merancang usaha menjaga keselamatan kawasan bersama. Ada penduduk berpendapat usaha itu hanya menguntungkan keluarga yang mempunyai anak kecil.

Jelaskan empat kepentingan keselamatan kediaman kepada pelbagai penduduk, dengan satu huraian bagi setiap kepentingan.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti pihak yang terlibat dan keperluan dalam situasi.
2. Susun empat isi berbeza serta sebab atau kesan bagi setiap isi.
3. Semak kaitan dengan situasi, keselamatan dan alternatif yang munasabah.

M9E03 | 9.3

Sederhana | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.3

Dalam kumpulan mesej kejiranan, gambar seorang pelawat disebarkan bersama tuduhan tanpa bukti. Pada masa yang sama, terdapat laporan sebenar bahawa pintu pagar bersama tidak boleh ditutup dengan baik.

Huraikan empat tindakan bertanggungjawab untuk menangani maklumat dan masalah keselamatan tersebut. Berikan sebab bagi setiap tindakan.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti pihak yang terlibat dan keperluan dalam situasi.
2. Susun empat isi berbeza serta sebab atau kesan bagi setiap isi.
3. Semak kaitan dengan situasi, keselamatan dan alternatif yang munasabah.

M9E04 | 9.4

Sederhana | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.3, 3.2.4

Selepas laluan pejalan kaki dibaiki, keluarga kamu lebih mudah bergerak. Seorang jiran masih bimbang kerana pernah mengalami kejadian menakutkan di kawasan itu.

Huraikan dua perasaan munasabah tentang situasi ini dan dua tindakan yang menghormati kebimbangan jiran. Berikan sebab bagi setiap isi.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti pihak yang terlibat dan keperluan dalam situasi.
2. Susun empat isi berbeza serta sebab atau kesan bagi setiap isi.
3. Semak kaitan dengan situasi, keselamatan dan alternatif yang munasabah.

M9E05 | 9.5

Cabaran | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.3

Kelab remaja mempunyai masa satu jam untuk membantu program keselamatan kejiranan. Peserta berbeza kemahiran dan datang daripada pelbagai kaum. Aktiviti mesti diselia dan tidak melibatkan pembaikan berbahaya.

Cadangkan empat langkah pelaksanaan yang selamat dan inklusif, dengan satu sebab bagi setiap langkah.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti pihak yang terlibat dan keperluan dalam situasi.
2. Susun empat isi berbeza serta sebab atau kesan bagi setiap isi.
3. Semak kaitan dengan situasi, keselamatan dan alternatif yang munasabah.

Model jawapan dan panduan semakan

Bandingkan jawapan anda dengan kriteria. Beri markah hanya bagi isi yang benar-benar terdapat dalam jawapan sendiri. Jangan beri dua markah untuk idea yang sama.

M9S01 | 9.1

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.1, 3.2.3

(a) Nyatakan dua ancaman yang terdapat dalam situasi ini.

Contoh jawapan

Koridor kurang terang kerana lampu tidak menyala; Laluan ke tangga terhalang oleh pasu.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Koridor kurang terang kerana lampu tidak menyala

☐ P2 (1 markah): Laluan ke tangga terhalang oleh pasu

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S01 (b) Cadangkan dua tindakan selamat berserta satu sebab bagi setiap tindakan.

Contoh jawapan

Iman memaklumkan lokasi lampu kepada ayah untuk laporan pengurusan. Pihak sesuai boleh mengatur pemeriksaan tanpa Iman mengendalikan elektrik.

Ayah berbincang dengan pemilik pasu tentang tempat yang dibenarkan. Laluan dapat dikosongkan secara teratur tanpa pertelingkahan atau pemindahan cuai.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Iman memaklumkan lokasi lampu kepada ayah untuk laporan pengurusan

☐ P2 (1 markah): Pihak sesuai boleh mengatur pemeriksaan tanpa Iman mengendalikan elektrik

☐ P3 (1 markah): Ayah berbincang dengan pemilik pasu tentang tempat yang dibenarkan

☐ P4 (1 markah): Laluan dapat dikosongkan secara teratur tanpa pertelingkahan atau pemindahan cuai

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S02 | 9.2

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.2

(a) Nyatakan dua kumpulan pengguna yang mendapat manfaat daripada pembaikan itu.

Contoh jawapan

Kanak-kanak; Warga tua.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Kanak-kanak

☐ P2 (1 markah): Warga tua

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S02 (b) Huraikan dua kepentingan mengekalkan keselamatan laluan tersebut.

Contoh jawapan

Pergerakan harian menjadi lebih mudah. Pengguna kurang menghadapi halangan yang boleh dielakkan ketika berjalan.

Penduduk dapat menjalankan rutin dengan lebih tenteram. Keadaan laluan yang terpelihara membantu mengurangkan kebimbangan terhadap kerosakan yang diketahui.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Pergerakan harian menjadi lebih mudah

☐ P2 (1 markah): Pengguna kurang menghadapi halangan yang boleh dielakkan ketika berjalan

☐ P3 (1 markah): Penduduk dapat menjalankan rutin dengan lebih tenteram

☐ P4 (1 markah): Keadaan laluan yang terpelihara membantu mengurangkan kebimbangan terhadap kerosakan yang diketahui

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S03 | 9.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.1, 3.2.3

(a) Nyatakan dua butiran pemerhatian yang berguna dalam laporan Yana.

Contoh jawapan

Lokasi lubang di tepi jalan masuk; Keadaan lubang yang terlihat dari tempat selamat.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Lokasi lubang di tepi jalan masuk

☐ P2 (1 markah): Keadaan lubang yang terlihat dari tempat selamat

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S03 (b) Jelaskan dua tindakan yang patut dilakukan Yana, dengan satu sebab bagi setiap tindakan.

Contoh jawapan

Yana menjauhi bahagian berlubang. Dia mengurangkan risiko terjatuh atau mengganggu pengguna lain.

Yana meminta penjaga menyampaikan laporan kepada pihak pengurusan. Pihak yang sesuai boleh menilai keadaan dan mengatur tindakan tanpa Yana menyiasat sendiri.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Yana menjauhi bahagian berlubang

☐ P2 (1 markah): Dia mengurangkan risiko terjatuh atau mengganggu pengguna lain

☐ P3 (1 markah): Yana meminta penjaga menyampaikan laporan kepada pihak pengurusan

☐ P4 (1 markah): Pihak yang sesuai boleh menilai keadaan dan mengatur tindakan tanpa Yana menyiasat sendiri

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S04 | 9.4

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.4, 3.2.3

(a) Nyatakan satu perasaan munasabah bagi Suren dan satu bagi neneknya.

Contoh jawapan

Suren berasa lega atau tenang; Nenek mungkin masih bimbang.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Suren berasa lega atau tenang

☐ P2 (1 markah): Nenek mungkin masih bimbang

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S04 (b) Cadangkan dua respons yang menghormati perasaan nenek, berserta sebab.

Contoh jawapan

Suren mendengar kebimbangan nenek tanpa mengejek. Pengalaman lalu mungkin masih mempengaruhi keyakinan nenek.

Suren meminta penjaga membantu nenek menggunakan laluan yang sesuai. Sokongan praktikal membolehkan nenek bergerak mengikut keperluannya sambil terus berhati-hati.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Suren mendengar kebimbangan nenek tanpa mengejek

☐ P2 (1 markah): Pengalaman lalu mungkin masih mempengaruhi keyakinan nenek

☐ P3 (1 markah): Suren meminta penjaga membantu nenek menggunakan laluan yang sesuai

☐ P4 (1 markah): Sokongan praktikal membolehkan nenek bergerak mengikut keperluannya sambil terus berhati-hati

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S05 | 9.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.1, 3.2.3

(a) Nyatakan dua maklumat berasaskan pemerhatian yang lebih berguna daripada identiti pelawat.

Contoh jawapan

Lokasi pagar yang rosak; Keadaan kerosakan yang benar-benar dilihat.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Lokasi pagar yang rosak

☐ P2 (1 markah): Keadaan kerosakan yang benar-benar dilihat

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S05 (b) Huraikan dua tindakan bertanggungjawab terhadap mesej itu.

Contoh jawapan

Tidak menyebarkan tuduhan yang belum disahkan. Penyebaran boleh menjejaskan maruah orang yang mungkin tidak bersalah.

Meminta penjaga menyemak kerosakan melalui pengurusan. Laporan berasaskan keadaan membantu pembaikan tanpa murid menyiasat atau berkonfrontasi.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Tidak menyebarkan tuduhan yang belum disahkan

☐ P2 (1 markah): Penyebaran boleh menjejaskan maruah orang yang mungkin tidak bersalah

☐ P3 (1 markah): Meminta penjaga menyemak kerosakan melalui pengurusan

☐ P4 (1 markah): Laporan berasaskan keadaan membantu pembaikan tanpa murid menyiasat atau berkonfrontasi

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S06 | 9.2

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.2, 3.2.3

(a) Nyatakan dua pihak yang kepentingannya perlu dipertimbangkan.

Contoh jawapan

Keluarga yang memerlukan tempat menyimpan barang; Jiran yang menggunakan tangga bersama.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Keluarga yang memerlukan tempat menyimpan barang

☐ P2 (1 markah): Jiran yang menggunakan tangga bersama

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S06 (b) Cadangkan dua langkah penyelesaian berserta sebab yang mengambil kira keselamatan bersama.

Contoh jawapan

Bincang tempat simpanan yang dibenarkan dengan pengurusan. Keperluan keluarga boleh ditangani tanpa menyekat laluan bersama.

Atur pemindahan kotak oleh orang dewasa yang mampu melakukannya. Laluan dapat dilapangkan tanpa membebankan murid dengan barang berat.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Bincang tempat simpanan yang dibenarkan dengan pengurusan

☐ P2 (1 markah): Keperluan keluarga boleh ditangani tanpa menyekat laluan bersama

☐ P3 (1 markah): Atur pemindahan kotak oleh orang dewasa yang mampu melakukannya

☐ P4 (1 markah): Laluan dapat dilapangkan tanpa membebankan murid dengan barang berat

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S07 | 9.5

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.3

(a) Nyatakan tugas yang sesuai untuk murid dan satu syarat keselamatannya.

Contoh jawapan

Menghasilkan kad keselamatan; Melaksanakannya dengan panduan atau persetujuan penyelia.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Menghasilkan kad keselamatan

☐ P2 (1 markah): Melaksanakannya dengan panduan atau persetujuan penyelia

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S07 (b) Huraikan dua cara menjadikan penglibatan murid lebih bermakna dan inklusif.

Contoh jawapan

Bahagikan tugas kad mengikut kemampuan seperti menulis atau menerangkan. Murid dengan kemahiran berbeza dapat menyumbang tanpa melakukan tugas berbahaya.

Jemput peserta pelbagai kaum memberikan maklum balas. Panduan lebih mudah difahami oleh pengguna kawasan bersama dan kerjasama dapat diperkukuh.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Bahagikan tugas kad mengikut kemampuan seperti menulis atau menerangkan

☐ P2 (1 markah): Murid dengan kemahiran berbeza dapat menyumbang tanpa melakukan tugas berbahaya

☐ P3 (1 markah): Jemput peserta pelbagai kaum memberikan maklum balas

☐ P4 (1 markah): Panduan lebih mudah difahami oleh pengguna kawasan bersama dan kerjasama dapat diperkukuh

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S08 | 9.4

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.4, 3.2.3

(a) Nyatakan satu perasaan munasabah dan satu sebabnya.

Contoh jawapan

Berasa puas atau lega; Laluan yang sebelumnya berselerak kini lebih teratur.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Berasa puas atau lega

☐ P2 (1 markah): Laluan yang sebelumnya berselerak kini lebih teratur

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S08 (b) Cadangkan dua tindakan susulan berserta sebab bagi mengekalkan hasil aktiviti.

Contoh jawapan

Sediakan peringatan tentang tempat simpanan barang yang dibenarkan. Penduduk mempunyai panduan yang jelas untuk mengelakkan halangan berulang.

Bincangkan semakan berkala melalui pengurusan. Masalah baharu boleh dikenal pasti dan ditangani secara teratur tanpa murid membuat pemeriksaan berisiko.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Sediakan peringatan tentang tempat simpanan barang yang dibenarkan

☐ P2 (1 markah): Penduduk mempunyai panduan yang jelas untuk mengelakkan halangan berulang

☐ P3 (1 markah): Bincangkan semakan berkala melalui pengurusan

☐ P4 (1 markah): Masalah baharu boleh dikenal pasti dan ditangani secara teratur tanpa murid membuat pemeriksaan berisiko

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S09 | 9.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.1, 3.2.3

(a) Nyatakan satu ancaman dan satu keutamaan dalam situasi ini.

Contoh jawapan

Cubaan memecahkan mangga rumah; Keselamatan Hakim dan kakaknya.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Cubaan memecahkan mangga rumah

☐ P2 (1 markah): Keselamatan Hakim dan kakaknya

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S09 (b) Jelaskan dua langkah yang patut diambil berserta sebab.

Contoh jawapan

Hakim dan kakaknya beredar ke tempat selamat. Mereka mengelakkan konfrontasi yang boleh membahayakan diri.

Kakaknya mendapatkan bantuan melalui saluran pihak yang sesuai. Kejadian dapat ditangani oleh pihak yang berkeupayaan tanpa Hakim mengejar atau menyiasat sendiri.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Hakim dan kakaknya beredar ke tempat selamat

☐ P2 (1 markah): Mereka mengelakkan konfrontasi yang boleh membahayakan diri

☐ P3 (1 markah): Kakaknya mendapatkan bantuan melalui saluran pihak yang sesuai

☐ P4 (1 markah): Kejadian dapat ditangani oleh pihak yang berkeupayaan tanpa Hakim mengejar atau menyiasat sendiri

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S10 | 9.5

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.3

(a) Nyatakan dua bukti yang membantu menunjukkan pelaksanaan projek.

Contoh jawapan

Catatan bahawa peserta menerangkan kad kepada keluarga; Senarai tugas yang benar-benar dilaksanakan peserta.

Semak isi penting

□ P1 (1 markah): Catatan bahawa peserta menerangkan kad kepada keluarga

□ P2 (1 markah): Senarai tugas yang benar-benar dilaksanakan peserta

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9S10 (b) Huraikan dua cara menilai projek dengan jujur serta selamat.

Contoh jawapan

Bandingkan maklum balas keluarga dengan tujuan menjelaskan langkah keselamatan. Penilaian melihat kefahaman pengguna dan bukan hanya kecantikan kad.

Catat perkara yang perlu dibaiki tanpa mendedahkan butiran peribadi keluarga. Kumpulan boleh menambah baik panduan sambil menghormati privasi peserta.

Semak isi penting

□ P1 (1 markah): Bandingkan maklum balas keluarga dengan tujuan menjelaskan langkah keselamatan

□ P2 (1 markah): Penilaian melihat kefahaman pengguna dan bukan hanya kecantikan kad

□ P3 (1 markah): Catat perkara yang perlu dibaiki tanpa mendedahkan butiran peribadi keluarga

□ P4 (1 markah): Kumpulan boleh menambah baik panduan sambil menghormati privasi peserta

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9E01 | 9.1

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.1, 3.2.3

Huraikan empat tindakan selamat yang boleh dicadangkan Aiden. Berikan satu sebab bagi setiap tindakan.

Contoh jawapan

Aiden memaklumkan keadaan papan arah kepada penjaga dari tempat selamat. Maklumat lokasi dan kerosakan membantu pihak pengurusan mengenal pasti kerja yang diperlukan tanpa Aiden menyentuh bahagian yang mungkin tajam.

Dia mencadangkan barang di laluan dipindahkan oleh orang dewasa yang sesuai. Langkah itu melapangkan ruang untuk pengguna dewan sambil mengelakkan murid mengangkat barang berat atau memindahkannya secara cuai ke laluan lain.

Dia meminta penjaga melaporkan lampu tangga kepada pihak pengurusan. Pemeriksaan elektrik memerlukan pihak berkemahiran, maka murid tidak patut membuka lampu atau menguji wayar untuk membuktikan bahawa mereka sanggup membantu.

Dia mengingatkan keluarga menggunakan laluan alternatif yang selamat sementara menunggu pembaikan. Peringatan ini mengurangkan pendedahan kepada risiko yang diketahui, tetapi masih menghormati arahan pengurusan dan tidak menjanjikan bahawa semua bahaya sudah hilang.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Aiden memaklumkan keadaan papan arah kepada penjaga dari tempat selamat

☐ H1 (1 markah): Maklumat lokasi dan kerosakan membantu pihak pengurusan mengenal pasti kerja yang diperlukan tanpa Aiden menyentuh bahagian yang mungkin tajam

☐ F2 (1 markah): Dia mencadangkan barang di laluan dipindahkan oleh orang dewasa yang sesuai

☐ H2 (1 markah): Langkah itu melapangkan ruang untuk pengguna dewan sambil mengelakkan murid mengangkat barang berat atau memindahkannya secara cuai ke laluan lain

☐ F3 (1 markah): Dia meminta penjaga melaporkan lampu tangga kepada pihak pengurusan

☐ H3 (1 markah): Pemeriksaan elektrik memerlukan pihak berkemahiran, maka murid tidak patut membuka lampu atau menguji wayar untuk membuktikan bahawa mereka sanggup membantu

☐ F4 (1 markah): Dia mengingatkan keluarga menggunakan laluan alternatif yang selamat sementara menunggu pembaikan

☐ H4 (1 markah): Peringatan ini mengurangkan pendedahan kepada risiko yang diketahui, tetapi masih menghormati arahan pengurusan dan tidak menjanjikan bahawa semua bahaya sudah hilang

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9E02 | 9.2

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.2

Jelaskan empat kepentingan keselamatan kediaman kepada pelbagai penduduk, dengan satu huraian bagi setiap kepentingan.

Contoh jawapan

Keselamatan membantu kanak-kanak menggunakan kawasan yang sesuai dengan lebih selamat. Apabila kerosakan yang diketahui ditangani, penjaga dapat membimbing anak menjalankan aktiviti dengan kurang halangan yang boleh dielakkan, sambil meneruskan pengawasan.

Laluan terpelihara memudahkan pergerakan warga tua dan pengguna yang memerlukan sokongan. Mereka juga menggunakan ruang bersama untuk urusan harian, jadi pembaikan serta pengurusan halangan mempunyai manfaat yang melampaui keluarga dengan anak kecil.

Langkah pencegahan membantu melindungi harta yang digunakan penduduk. Kerosakan atau kehilangan boleh mengganggu rutin dan memerlukan usaha pemulihan, maka tindakan berwaspada secara bersama membantu mengurangkan risiko yang dikenal pasti.

Keadaan lebih selamat menyokong ketenteraman seluruh kejiranan. Penduduk daripada pelbagai latar dapat menjalankan rutin dengan lebih yakin apabila terdapat kerjasama dan saluran laporan yang jelas, walaupun langkah berjaga-jaga tetap diperlukan.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Keselamatan membantu kanak-kanak menggunakan kawasan yang sesuai dengan lebih selamat

☐ H1 (1 markah): Apabila kerosakan yang diketahui ditangani, penjaga dapat membimbing anak menjalankan aktiviti dengan kurang halangan yang boleh dielakkan, sambil meneruskan pengawasan

☐ F2 (1 markah): Laluan terpelihara memudahkan pergerakan warga tua dan pengguna yang memerlukan sokongan

☐ H2 (1 markah): Mereka juga menggunakan ruang bersama untuk urusan harian, jadi pembaikan serta pengurusan halangan mempunyai manfaat yang melampaui keluarga dengan anak kecil

☐ F3 (1 markah): Langkah pencegahan membantu melindungi harta yang digunakan penduduk

☐ H3 (1 markah): Kerosakan atau kehilangan boleh mengganggu rutin dan memerlukan usaha pemulihan, maka tindakan berwaspada secara bersama membantu mengurangkan risiko yang dikenal pasti

☐ F4 (1 markah): Keadaan lebih selamat menyokong ketenteraman seluruh kejiranan

☐ H4 (1 markah): Penduduk daripada pelbagai latar dapat menjalankan rutin dengan lebih yakin apabila terdapat kerjasama dan saluran laporan yang jelas, walaupun langkah berjaga-jaga tetap diperlukan

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9E03 | 9.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.3

Huraikan empat tindakan bertanggungjawab untuk menangani maklumat dan masalah keselamatan tersebut. Berikan sebab bagi setiap tindakan.

Contoh jawapan

Saya tidak meneruskan penyebaran gambar serta tuduhan terhadap pelawat. Maklumat yang belum disahkan boleh menjejaskan maruah seseorang dan mewujudkan prasangka, sedangkan rupa atau status pelawat tidak membuktikan bahawa dia melakukan kesalahan.

Saya meminta penjaga membantu menyemak maklumat melalui pengurusan. Orang dewasa boleh menggunakan saluran yang sesuai untuk menilai laporan tanpa meminta murid menjejaki pelawat, mendapatkan pengakuan atau berhadapan dengan sesiapa.

Saya menyampaikan maklumat tepat tentang pintu pagar yang tidak dapat ditutup. Laporan tentang lokasi dan keadaan yang benar-benar dilihat membantu pihak pengurusan merancang pemeriksaan atau pembaikan berdasarkan masalah sebenar, bukannya tuduhan dalam mesej.

Saya mencadangkan keluarga mengikuti panduan sementara daripada pengurusan. Langkah yang dipersetujui membantu menjaga keselamatan semasa menunggu pembaikan serta mengelakkan tindakan sendiri yang mungkin menghalang laluan atau membahayakan pengguna lain.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Saya tidak meneruskan penyebaran gambar serta tuduhan terhadap pelawat

☐ H1 (1 markah): Maklumat yang belum disahkan boleh menjejaskan maruah seseorang dan mewujudkan prasangka, sedangkan rupa atau status pelawat tidak membuktikan bahawa dia melakukan kesalahan

☐ F2 (1 markah): Saya meminta penjaga membantu menyemak maklumat melalui pengurusan

☐ H2 (1 markah): Orang dewasa boleh menggunakan saluran yang sesuai untuk menilai laporan tanpa meminta murid menjejaki pelawat, mendapatkan pengakuan atau berhadapan dengan sesiapa

☐ F3 (1 markah): Saya menyampaikan maklumat tepat tentang pintu pagar yang tidak dapat ditutup

☐ H3 (1 markah): Laporan tentang lokasi dan keadaan yang benar-benar dilihat membantu pihak pengurusan merancang pemeriksaan atau pembaikan berdasarkan masalah sebenar, bukannya tuduhan dalam mesej

☐ F4 (1 markah): Saya mencadangkan keluarga mengikuti panduan sementara daripada pengurusan

☐ H4 (1 markah): Langkah yang dipersetujui membantu menjaga keselamatan semasa menunggu pembaikan serta mengelakkan tindakan sendiri yang mungkin menghalang laluan atau membahayakan pengguna lain

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9E04 | 9.4

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.3, 3.2.4

Huraikan dua perasaan munasabah tentang situasi ini dan dua tindakan yang menghormati kebimbangan jiran. Berikan sebab bagi setiap isi.

Contoh jawapan

Saya berasa lega apabila laluan yang rosak sudah dibaiki. Keluarga kami kini mempunyai laluan yang lebih teratur untuk urusan harian, walaupun kami masih perlu memerhatikan keadaan serta menggunakan kawasan dengan berhati-hati.

Saya mungkin berasa prihatin terhadap kebimbangan jiran itu. Pengalaman lalu boleh mempengaruhi keyakinannya, jadi saya tidak patut menganggap semua orang mesti segera gembira atau mengejeknya kerana memerlukan masa untuk berasa tenang.

Saya mendengar penjelasan jiran dengan sopan tanpa memaksanya berkongsi butiran peribadi. Tindakan ini menunjukkan bahawa perasaannya dihormati dan memberi ruang untuk mengenal pasti sokongan yang diperlukan tanpa menyebarkan kisahnya kepada orang lain.

Saya meminta bantuan penjaga untuk mencadangkan sokongan atau laluan yang sesuai. Orang dewasa boleh berbincang dengan jiran secara berhemah tentang pilihan yang selamat, sambil mengelakkan janji bahawa pembaikan menjadikan semua kejadian buruk mustahil berlaku.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Saya berasa lega apabila laluan yang rosak sudah dibaiki

☐ H1 (1 markah): Keluarga kami kini mempunyai laluan yang lebih teratur untuk urusan harian, walaupun kami masih perlu memerhatikan keadaan serta menggunakan kawasan dengan berhati-hati

☐ F2 (1 markah): Saya mungkin berasa prihatin terhadap kebimbangan jiran itu

☐ H2 (1 markah): Pengalaman lalu boleh mempengaruhi keyakinannya, jadi saya tidak patut menganggap semua orang mesti segera gembira atau mengejeknya kerana memerlukan masa untuk berasa tenang

☐ F3 (1 markah): Saya mendengar penjelasan jiran dengan sopan tanpa memaksanya berkongsi butiran peribadi

☐ H3 (1 markah): Tindakan ini menunjukkan bahawa perasaannya dihormati dan memberi ruang untuk mengenal pasti sokongan yang diperlukan tanpa menyebarkan kisahnya kepada orang lain

☐ F4 (1 markah): Saya meminta bantuan penjaga untuk mencadangkan sokongan atau laluan yang sesuai

☐ H4 (1 markah): Orang dewasa boleh berbincang dengan jiran secara berhemah tentang pilihan yang selamat, sambil mengelakkan janji bahawa pembaikan menjadikan semua kejadian buruk mustahil berlaku

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

M9E05 | 9.5

Skop unit buku teks KPM hlm. 99-110 | Rujukan 3.2.3

Cadangkan empat langkah pelaksanaan yang selamat dan inklusif, dengan satu sebab bagi setiap langkah.

Contoh jawapan

Kumpulan berbincang dengan penyelia untuk memilih hasil kecil yang boleh disiapkan. Kad panduan ringkas tentang laporan kerosakan sesuai dengan masa satu jam dan membolehkan remaja membantu tanpa mengendalikan elektrik atau menyiasat ancaman sendiri.

Tugas dibahagikan mengikut kemampuan dan minat peserta tanpa mengira kaum. Ada peserta boleh menulis, melukis atau menyemak bahasa, jadi semua orang mendapat peluang menyumbang dan tidak diketepikan hanya kerana kurang mahir dalam satu bidang.

Draf panduan disemak oleh penyelia sebelum diterangkan kepada keluarga. Semakan membantu memastikan langkah yang dicadangkan jelas serta selamat dan tidak mengandungi tuduhan, butiran peribadi atau arahan supaya murid menghadapi bahaya secara bersendirian.

Peserta merekod tindakan sebenar dan membincangkan satu penambahbaikan bersama. Catatan ringkas serta maklum balas membantu menilai manfaat aktiviti dengan jujur, bukannya mengukur kejayaan hanya melalui gambar atau mendakwa semua masalah keselamatan telah selesai.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Kumpulan berbincang dengan penyelia untuk memilih hasil kecil yang boleh disiapkan

☐ H1 (1 markah): Kad panduan ringkas tentang laporan kerosakan sesuai dengan masa satu jam dan membolehkan remaja membantu tanpa mengendalikan elektrik atau menyiasat ancaman sendiri

☐ F2 (1 markah): Tugas dibahagikan mengikut kemampuan dan minat peserta tanpa mengira kaum

☐ H2 (1 markah): Ada peserta boleh menulis, melukis atau menyemak bahasa, jadi semua orang mendapat peluang menyumbang dan tidak diketepikan hanya kerana kurang mahir dalam satu bidang

☐ F3 (1 markah): Draf panduan disemak oleh penyelia sebelum diterangkan kepada keluarga

☐ H3 (1 markah): Semakan membantu memastikan langkah yang dicadangkan jelas serta selamat dan tidak mengandungi tuduhan, butiran peribadi atau arahan supaya murid menghadapi bahaya secara bersendirian

☐ F4 (1 markah): Peserta merekod tindakan sebenar dan membincangkan satu penambahbaikan bersama

☐ H4 (1 markah): Catatan ringkas serta maklum balas membantu menilai manfaat aktiviti dengan jujur, bukannya mengukur kejayaan hanya melalui gambar atau mendakwa semua masalah keselamatan telah selesai

Jawapan contoh bukan satu-satunya jawapan. Terima isi lain yang relevan, selamat dan disokong situasi. Nilai yang berkaitan boleh diterima apabila dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi peperiksaan.

Sumber dan skop

DSKP KSSM Pendidikan Moral Tingkatan 1, KPM/BPK, BPK 2015, Terbitan 2016, ISBN 978-967-420-135-7. Buku teks KPM/DBP, Cetakan Pertama 2016, ISBN 978-983-49-1121-8. Tahun 2026 ialah sesi murid, bukan edisi buku teks baharu.

DSKP KPM, salinan rujukan | Buku teks KPM, salinan rujukan

Latihan asli berbantu AI untuk murid sesi 2026. Bukan edisi buku teks baharu, soalan rasmi, ramalan atau pengesahan KPM. Markah ialah panduan latihan, bukan skema peperiksaan. Jawapan lain yang berasas dan relevan boleh diterima. Semakan guru bebas belum dibuat. © 2026 LauPeh, setakat hak yang boleh dilindungi.